

Jdeme na to zblízka

Taková fotografie je náročná jak pro fotografa, tak i pro jeho oběť

Foto: Tomáš Krist - LN

1 Fotografujeme zblízka

Většina digitálních aparátů je schopna pracovat v režimu „makro“ - tedy v rozsahu někdy už od 2, nebo dokonce 1 centimetru mezi fotografovaným objektem a objektivem. Tuto funkci nalezneme na aparátu snadno - je vždy označena symbolem kytičky. Jakmile fotíme takto zblízka, dosáhneme poměru velikosti snímaného objektu a jeho zobrazení na snímku víceméně 1:1. V takovém případě, kdy je poměr 1:1 a větší, hovoříme o „makrofotografii“. Různé modely mají různé parametry „makrorežimu“. Nicméně i poměrně jednoduché přístroje makrorežim mají. Někdy se setkáme s dvěma režimy, s makrem a supermakrem, jsou to dva stupně přiblížení, jeden dovolí menší, druhý větší.

Makrofotografie je složitý speciální obor. My se tu budeme zabývat jeho nejjednodušší formou - prostě chceme fotit hodně zblízka. Zvolíme tedy režim „makro“ a jsme na „lov beze zbraní“ připraveni. Fotografování zblízka s pomocí makrorežimu je velice zábavná a často i napínavá činnost. Zkuste vyfotografovat motýla sedícího na květině nebo včelu sbírající pyl! Zažijete napínavé chvílky i při fotografování obyčejné mouchy na okně...

2 Hloubka ostrosti

V lekci 9 se dozvíte víc o hloubce ostrosti. V souvislosti s makrem si jenom řekneme, že hloubka ostrosti je tím menší, čím jsme blíže u objektu. Není snadné přesně zaostřit. I když fotografujeme dejme tomu květ, zpravidla nebude celý květ ostrý, v hloubce ostrosti bude jen jedna jeho část. Při fotografování květů to moc nevadí, horší je to s hmyzem, kdy si přejeme mít potvůrku celou ostrou. Pak nezbyvá než clonit, protože s větší clonou (tedy: s větším clonovým číslem, a tudíž menším clonovým otvorem) se rozšiřuje pásmo hloubky ostrosti. Potíže jsou dvě: s větší clonou musíme prodlužovat dobu osvětlení a pak ne každý fotoaparát umožňuje ovládání clony.

Slovníček

makrofotografie - fotografování zblízka
makro - režim fotoaparátu pro snímání zblízka
supermakro - druhý stupeň makra, umožňující větší přiblížení
hloubka ostrosti - pásmo před a za rovinou zaostření

3 Základy kompozice

Ukázka velmi malé hloubky ostrosti – v pásmu ostrosti se udržela jen malá část květu. To je jedna z velkých obtíží makrofotografie – často stačí malý vítr, aby fotografovaný objekt rozhýbal a znemožnil nebo přinejmenším znesnadnil fotografování.

Hmyz má doslova oči všude, stačí nepatrný pohyb a vyplašíte ho. Makro je zábava trpělivých. Úspěšné makrosnímky vyžadují značné zkušenosti – je to samostatné, velmi náročné fotografické odvětví. Pro začátek se spokojme se skromnými snímky, jako je tento.

Zde je jako pozadí kámen s ne nápadnou strukturou. Kdyby za koníkem byl trs trávy, neškuli trs hnědé trávy, mohly by nastat problémy, kdyby tráva byla sice rozostřená, ale „čitelná“. Rozbité pozadí je velký nepřítel makrofotografů.

4 Jednoduchý trik

Na výpravu si můžete vzít s sebou neutrální pozadí. Například arch tuhého papíru, zpravidla stačí formát A4, neutrálně zbarvený, rozhodně ne bílý – dobrá je písková nebo khaki barva, mohou na ní být i citlivě volené skvrny v daných odstínech. To pozadí adjustujte za motiv, který chcete fotit. Není to nic proti dobrým mravům – každý milovník makrofotografie má podobné pomůcky, například desky polepené staniolem na vytváření světelných efektů – taková deska (stačí velikosti A4) funguje jako pozoruhodně účinný reflektor; někdy je dokonce staniol až moc účinný, takže je dobře mít tu desku z jedné strany stříbrnou a z druhé jen bílou ev. světle šedou.

5 Reprodukce dokumentů

Makrofotografie může sloužit i k jednoduché dokumentaci. Skenování dokumentů (kopírování na skeneru) je někdy zdlouhavé a ne vždy možné. Ofocení nemusí být tak kvalitní, ale pro nenáročné potřeby postačí. Je třeba zachovat několik zásad:

- Předloha musí být kolmá na osu objektivu (aparát nesmí být postaven šikmo k předloze)
- Předloha musí být stejnoměrně osvětlená (není dobře např. svítit z jedné strany lampou)
- Je třeba hlídat dobu osvitů. Pokud je světlo slabé, je nutné pracovat se stativem.

Píše **Ondřej Neff**, spoluzakladatel Institutu digitální fotografie a šéfredaktor stránek www.digineff.cz

OLYMPUS

Malá zrcadlovka s živým náhledem

OLYMPUS E-410

- Nejmenší digitální zrcadlovka na světě
- 10,0 megapixelů, Live MOS senzor
- Živý náhled na LCD obrazovce
- Ultrazvukový antiprachový filtr
- Profesionální funkce
- Velký 6,4 cm antisluneční displej

Více na www.olympus.cz